

Documents d'Anàlisi Geogràfica

37

Núm. 37, 2000, ISSN 0212-1573

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions

Universitat
de Girona

DADES CATALOGRÀFIQUES RECOMANADES PEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Documents d'Anàlisi Geogràfica

Documents d'Anàlisi Geogràfica / Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Geografia ; dir. M. Dolors Garcia Ramon. — Núm. 1 (1982)- . — Bellaterra [Barcelona] : Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions, 1982- . — 23 cm

A partir del núm. 25 (1994) apareix també com a menció de responsabilitat: Universitat de Girona. Secció de Geografia. — A partir del núm. 25 (1994) apareix com a coeditor: Universitat de Girona. — Fusió de: Documents d'Anàlisi Urbana, Documents d'Anàlisi Territorial i Documents d'Anàlisi Metodològica en Geografia

ISSN 0212-1573

I. Universitat Autònoma de Barcelona, Departament de Geografia

II. Universitat de Girona. Secció de Geografia

1. Geografia — Revistes

91(05)

Editors

Abel Albet i Mas (Universitat Autònoma de Barcelona),
Antoni Durà i Guimerà (Universitat Autònoma de Barcelona),
Joan Nogué i Font (Universitat de Girona)

Consell de redacció

Abel Albet, Mireia Baylina, Gemma Cànoves, Antoni Durà,
Joan Nogué, Anna Ribas, Lluís Ribera, Pilar Riera,
Maria Villanueva

Consell assessor

Mark Bassin (University College, London), Joan Becat
(Universitat de Perpinyà), Lourdes Benería (Cornell
University), Vincent Berdoulay (Université de Pau),
Joan Cals (Universitat Autònoma de Barcelona), Maryse
Clary (Institut Universitaire de Formation des Maitres
d'Aix-Marseille), Marcelo Escolar (Universidad Autónoma
de Madrid), João Ferrão (Universidade de Lisboa), Maria Dolors
Garcia Ramon (Universitat Autònoma de Barcelona),
Josefina Gómez Mendoza (Universidad Autónoma
de Madrid), Francesco Indovina (Istituto Universitario
di Architettura di Venezia), Jim Lewis (University
of Durham), Enric Lluch (Universitat Autònoma
de Barcelona), Joan Mateu (Universitat de València),
Janet Momsen (University of California at Davis),
Lluís Riudor (Universitat Pompeu Fabra, Barcelona),
Joan Sabí (Universitat Autònoma de Barcelona),
Antoni F. Tulla (Universitat Autònoma de Barcelona)

Traducció d'índexs i resums

Gerda K. Priestley

Redacció

Universitat Autònoma de Barcelona
Departament de Geografia
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 15 27. Fax 93 581 20 01

Subscripció i administració

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 17 15. Fax 93 581 20 00

Intercanvi

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Secció d'Intercanvi de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 11 93

Coberta

Loni Geest & Tone Høverstad

Edició i impressió

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 15 96. Fax 93 581 20 00

ISSN 0212-1573

Dipòsit legal: B. 27.071-1982

Impress a Catalunya

Impress en paper ecològic

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia, el tractament informàtic i la distribució d'exemplars mitjançant lloguer, és rigorosament prohibida sense l'autorització escrita dels titulars del «copyright», i estarà sotmesa a les sancions establertes a la Llei. S'autoritza la reproducció del sumari i dels resums sempre que n'aparegui la procedència.

Les opinions expressades en articles, notes, informacions, ressenyes i treballs publicats a DOCUMENTS D'ANÀLISI GEOGRÀFICA són d'exclusiva responsabilitat dels seus autors.

Aquesta revista es regeix pel sistema de censors.

Els articles publicats a DOCUMENTS D'ANÀLISI GEOGRÀFICA són indexats o ressenyats a: «Francis. Bibliographie Géographique Internationale», «Geographical Abstracts. Human Geography», «Geographical Abstracts. Physical Geography», «International Development Abstracts», «Índice Español de Ciencias Sociales», «Geodoc».

Sumari

Documents d'Anàlisi Geogràfica = Doc. Anàl. Geogr.

Núm. 37, p. 1-165, 2000, ISSN 0212-1573

S'autoritza la reproducció dels resums i de les pàgines del sumari.

Articles

- 15-38 **BURGESS, Jacquie; HARRISON, Carolyn; CLARK, Judy** (University College, London. Department of Geography)
 Recollint valoracions de la natura: perspectives ecològiques, econòmiques i culturals. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 15-38, 49 ref., 6 tab.

En aquest article es presenta una tipologia d'enfocaments per valorar la natura, basant-se en una investigació elaborada per a l'Agència Britànica del Medi Ambient. El context canviant de la conservació de la natura al Regne Unit ha propiciat la invenció de la metàfora del «capital natural», que no considerem oportuna. També s'hi explora una tipologia de quatre enfocaments que revela la importància del diàleg entre disciplines. S'hi planteja que no hi ha una alternativa als sistemes de valoració de política ambiental duts a terme per experts i, de fet, és possible combinar els punts forts d'un procés analític rigorós i justificable amb un enfocament més complet i deliberatiu per acordar valors i directrius que caldria seguir en relació amb la natura.

Paraules clau: natura, medi ambient, capital natural, Regne Unit, valoració econòmica i cultural.

Capturer valorisations de la Nature: perspectives écologiques, économiques et culturelles

Dans cet article est présentée une typologie d'approches pour valoriser la nature, en base à une recherche élaborée pour l'Agence Anglaise de l'Environnement. Le contexte changeant de la preservation de la nature au Royaume Uni a porté l'invention de la métaphore du «capital naturel», avec laquelle on n'est pas d'accord. Aussi on explore une typologie de quatre approches que révèle l'importance du dialogue entre disciplines. On voit qu'il n'y a pas une alternative aux systèmes de valorisation de la politique sur l'environnement faite par experts et, en fait, est possible de combiner les points forts d'un processus analytique et justifiable avec un approche plus complet et délibératif pour accorder valorisations et lignes à suivre en relation à la nature.

Mots clé: nature, environnement, capital naturel, Royaume Uni, valorisation économique et culturelle.

Capturing values for nature: ecological, economic and cultural perspectives

In this paper, a typology of current approaches to valuing nature is presented, by reference to a research completed for the UK Environment Agency. The changing context of nature conservation in the UK which has facilitated the coining of the

metaphor of «natural capital», which we do not feel at all comfortable with. It is also explored a typology of four approaches which reveals the importance of dialogue between disciplines. We address the argument that there is no alternative to expert-driven systems of valuation for environmental policy-making and, in fact, it is possible to combine the strengths of an analytical process which is rigorous and defensible, with a more inclusive and deliberative approach to agreeing values for nature.

Key words: nature, environment, natural capital, United Kingdom, economic and cultural values.

39-50 SOW, Papa (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)

Avance urbano, descentralización y nuevas territorialidades en la zona rural de Dakar. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 39-50, 10 ref., 1 il.

El crecimiento urbano desmedido actual de la aglomeración de Dakar (Senegal) ha influido mucho sobre las modificaciones estructurales de los espacios periurbanos y de las ciudades intermedias, en las cuales los referentes y las actividades tradicionales han sido desvalorizadas, transformando relativamente las antiguas lógicas vinculadas a la gestión de la tierra. Este estudio identifica y analiza el avance urbano, las consecuencias de la descentralización de base y las nuevas territorialidades que están actualmente en curso en la zona rural de Dakar.

Palabras clave: Senegal, urbanización, descentralización, participación popular, nuevas territorialidades, zona rural de Dakar.

Avancée urbaine, décentralisation à la base et nouvelles territorialités dans la zone rurale de Dakar

L'urbanisation excessive actuelle de Dakar (Senegal), en influant sur les modifications structurelles des espaces péri-urbains —dont les repères et les activités traditionnelles sont dévaluées— a relativement bousculé les anciennes logiques liées à la gestion de la terre. Cette suivante étude identifie et analyse l'avancée urbaine, la décentralisation à la base et les nouvelles territorialités villageoises qui sont, actuellement en cours, dans la zone rurale de Dakar.

Mots clé: Sénégal, urbanisation, décentralisation, participation populaire, nouvelles territorialités, zone rurale de Dakar.

Urban advance, decentralization and new territorialities in Dakar's rural zone

The current urban growth of Dakar (Senegal) has influenced the structural modifications of the suburbs and intermediary cities, in which reference points and traditional activities have been devalued, and relatively transformed old logistics relating to land management. This following report identifies and analyses urban growth, the consequences of the decentralization and new territorialities which are currently in progress in Dakar's rural zone.

Key words: Senegal, urbanization, decentralization, popular participation, new territorialitie, Dakar's rural zone.

- 51-77 **CÁNOVAS VALIENTE, Gemma** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia); **VILLARINO PÉREZ, Montserrat** (Universidade de Santiago de Compostela. Departamento de Geografía) Turismo en espacio rural en España: actrices e imaginario colectivo. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 51-77, 69 ref., 4 tab., 3 il.

El artículo tiene como objetivos: repasar la evolución del turismo en espacio rural, analizar la diversificación de productos de turismo rural en España, resaltar el papel de las mujeres en esta actividad y apuntar el imaginario colectivo en el que se basa el turismo en espacio rural. Este turismo se vislumbra como una actividad que permite mitigar la emigración de las zonas rurales, generar ingresos complementarios en las economías rurales, beneficiarse del intercambio cultural entre el mundo urbano y rural, revalorizar los modelos de vida rural y diversificar la economía.

Palabras clave: turismo en espacio rural, mujer, imaginario colectivo, España.

Tourisme en espace rural a l'Espagne: femmes et imaginaire collectif

L'article a comme des objectifs: montrer l'évolution du tourisme en espace rural, analyser la diversification des produits du tourisme rural en Espagne, souligner le rôle des femmes dans cette activité pour finalement énoncer l'imaginaire sur lequel se base le tourisme en espace rural. Ce tourisme est aperçu comme une activité qui permet atténuer l'émigration des espaces ruraux, produire du revenu complémentaire dans les économies rurales, tirer bénéfice de l'échange culturel entre le monde urbain et rural, réévaluer les modèles de la vie rurale et diversifier l'économie.

Mots clé: tourisme en espace rural, femme, imaginaire collectif, Espagne.

Tourism in rural areas in Spain: actresses and collective imagery

The objectives of this article are: to outline the evolution in tourism in rural areas, to analyse the progressive diversification of tourism in rural areas products, to draw attention to the role of women in this activities and to refer to the collective imagery on which tourism in rural areas is based. This form of tourism is emerging as an activity which contributes to the reduction of emigration from rural areas, constitutes a complementary source of income in the rural economy, generates benefits from cultural exchange between rural and urban environments, reasserts the rural way of life, and contributes to economic diversification.

Key words: tourism in rural areas, woman, collective imagery, Spain.

Estats de la qüestió i documentació

- 81-94 **BARROS, Claudia** (Universidad Nacional de Luján. División de Geografía) Reflexiones sobre la relación entre lugar y comunidad. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 81-94, 30 ref.

La vinculación entre lugar e identidad ha sido un tema central para la geografía humanista. No obstante, a la luz de desarrollos recientes de las ciencias sociales en

general, resulta adecuado insistir en la problematización del primer concepto, ahora centrando la atención en torno a las formas en que los lugares se constituyen, en función de la relevancia que dicha conceptualización tiene en los discursos políticos asociados con la cuestión del desarrollo local.

Palabras clave: lugar, desarrollo local, comunidad, geografía humanística, teoría de la estructuración.

Réflexions sur les liens entre lieu et communauté

Les liens entre lieu et communauté ont été un sujet central pour la géographie humanistique. En tout cas, suivant les développements récents des sciences sociales, c'est bon d'insister sur la problématique du premier concept, mettant l'attention autour des formes constituées par les lieux, en fonction de l'importance que cette conceptualisation a pour les discours politiques associés avec la question du développement local.

Mots clé: lieu, développement local, communauté, géographie humanistique, théorie de la structuration.

Considerations on the relation between place and community

The issue of place linked with the identity has been a central topic in humanistic geography. Notwithstanding, by the light of new developments in the social sciences in general, it would be interesting to stress in the problematization of this concept, now putting the focus in the ways places are constructed, taking into account the re-arrise of places into political discourses about local development.

Key words: place, local development, community, humanistic geography, structuration theory.

- 95-113 **ESPARCIA PÉREZ, Javier; NOGUERA TUR, Joan; PITARCH GARRIDO, María Dolores** (Universitat de València. Departament de Geografia) **LEADER en España: desarrollo rural, poder, legitimación, aprendizaje y nuevas estructuras.** *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 95-113, 30 ref., 5 il.

El discurso en torno al cual gira el artículo es que en España la concepción de LEADER como instrumento de desarrollo rural, aún siendo creciente, no debe ocultar aquella otra que lo concibe como un instrumento de poder político, social y económico. Entre ambas, los diferentes grupos de actores intentan legitimar parte de sus políticas o actuaciones a través de su participación en LEADER.

Palabras clave: LEADER, España, desarrollo rural, poder, legitimación, aprendizaje, estructuras de cooperación, democracia.

LEADER en Espagne: développement rural, pouvoir, légitimation, apprentissage et nouvelles structures

Le débat autour duquel se déroule cet article est que en Espagne la conception de LEADER comme instrument de développement rural ne doit pas cacher une autre qui le conçoit comme un instrument de pouvoir politique, social et économique. Entre les deux, les différents groupes d'agents économiques cherchent à légitimer une partie de leurs politiques ou de leurs actions à travers de leur participation au programme LEADER.

Mots clé: LEADER, Espagne, développement rural, pouvoir, légitimation, apprentissage, structures de coopération, démocratie.

LEADER in Spain: Rural development, power, legitimation, learning and new structures

The reasoning in this article is that in Spain the conception of LEADER as a rural development instrument should not hide that other one that conceives it as an instrument of political, social and economic power. Between both, different groups of actors attempt to legitimate part of their policies or performances through their participation in LEADER.

Key words: LEADER, Spain, rural development, power, legitimation, learning, cooperation structures, democracy.

Notícies

- 117-119 **ROMAGOSA CASALS, Francesc; PELACHS MAÑOSA, Albert** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia) *XVI Congreso de Geógrafos Españoles*. Málaga, del 9 al 12 de desembre de 1999. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 117-119.

Del 9 al 12 de desembre de 1999 va tenir lloc a Màlaga el XVI Congrés de Geògrafs Espanyols, convocat per l'Associació de Geògrafs Espanyols. El congrés va tenir com a lema principal «El territori i la seva imatge» i es va estructurar en quatre ponències: la dinàmica natural del paisatge; els espais del turisme; els llocs i els processos de globalització, i la ciutat de finals de segle: realitat i projecte.

Paraules clau: paisatge, turisme, globalització, ciutat.

XVIème Congrès des Géographes Espagnols. Málaga, 9-12 décembre 1999

Du 9 au 12 décembre 1999 a eu lieu à Málaga le XVIème Congrès des Géographes Espagnols, convoqué par l'Association de Géographes Espagnols. Le congrés s'organise sur le thème général «Le territoire et son image» et autour de quatre sessions de travail: la dynamique naturelle du paysage; les espaces du tourisme; les lieux et les processus de globalisation, et la ville de fin de siècle: réalité et projet.

Mots clé: paysage, tourisme, globalisation, ville.

XVI Conference of Spanish Geographers. Málaga, December 9th to 12th 1999

The XVI Congress of Spanish Geographers, organized by the Association of Spanish Geographers, took place in Málaga from 9th to 12th December 1999. The main theme of the Congress was «The territory and its image» and it was divided in four subtopics: the natural dynamics of landscape; tourism environments; places and globalization processes, and the city at the end of the century: reality and projection.

Key words: landscape, tourism, globalization, city.

121-123 **BARROS, Claudia** (Universidad Nacional de Luján. División de Geografía); **ZUSMAN, Perla** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)

Travelling Concepts: Texts, Subjectivity, Hybridity. Amsterdam, 11, 12 y 13 de enero de 2000. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 121-123.

La Amsterdam School for Cultural Analysis, Theory and Interpretation (ASCA) ha organizado, los días 11, 12 y 13 de enero del 2000, el evento: *Travelling Concepts: Text, Subjectivity, Hybridity*. A la luz del «giro cultural» que la geografía ha realizado a partir de la década de 1990, la participación en encuentros de esta índole resultan de interés para incentivar los intercambios entre el campo de la geografía y el de los estudios culturales.

Palabras clave: cultura, geografía, hibridez, Amsterdam.

Travelling Concepts: Text, Subjectivity, Hybridity. Amsterdam, 11 au 13 janvier 2000

L'Amsterdam School for Cultural Analysis, Theory and Interpretation (ASCA) a organisé, les jours 11, 12 et 13 de janvier 2000, l'évènement: *Travelling Concepts: Text, Subjectivity, Hybridity*. A la lumière du «virage culturel» que la géographie a réalisée depuis la décennie de 1990, la participation en rencontres de cette caractéristique résulte d'intérêt pour stimuler les échanges entre le champ de la géographie et ceux des études culturelles.

Mots clé: culture, géographie, hybridité, Amsterdam.

Travelling Concepts: Text, Subjectivity, Hybridity. Amsterdam, January 11th-13th 2000

Amsterdam School for Cultural Analysis, Theory and Interpretation (ASCA) organised the event *Travelling Concepts: Text, Subjectivity, Hybridity* on January 11th, 12th and 13th 2000. In the light of the «cultural turn» in Geography during the nineties, participation in this kind of encounters contribute to the promotion of exchanges between the field of Geography and cultural studies.

Key words: culture, geography, hybridity, Amsterdam.

125-131 **DÍAZ, Fabià; GARCÍA, Sònia; TEIXIDOR, Laura** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)

L'ordenació dels espais de les antigues ACTUR al Vallès: el cas de Gallecs. Bellaterra, del 24 de febrer al 4 de març de 2000. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 125-131, 5 ref.

Gallecs té dinàmiques territorials contradictòries en el marc de la regió metropolitana de Barcelona, atès que es tracta d'un espai estratègic en la xarxa d'espais naturals i de gaudi públic, un espai cohesionador de les diferents fesomies territorials del Vallès i un espai estratègic per al consum de sòl residencial i industrial. Amb la proposta d'un cicle de conferències i una sortida de camp, organitzats pel Departament de Geografia de la UAB, s'han tractat aquestes realitats que, en defi-

nitiva, mostren concepcions diferents d'entendre el desenvolupament i l'actuació territorial.

Paraules clau: Gallecs, ACTUR, INCASOL, regió metropolitana de Barcelona, Ajuntament de Mollet, corredors verds.

L'aménagement des espaces des anciennes ACTUR du Vallès: l'exemple de Gallecs. Bellaterra, du 24 février au 4 mars 2000

Gallecs a des dynamiques territoriales contradictoires dans la région métropolitaine de Barcelona, parce qu'il est, à la fois, un espace stratégique dans le réseau d'espaces naturels et de loisir, un espace cohésif des différentes physionomies du Vallès et un espace stratégique par rapport à l'occupation du sol résidentiel et industriel. Dans un cycle de conférences et une sortie de travail organisées par le Département de Géographie de la UAB on a analysé toutes ces questions, une bonne façon de comprendre l'existence de différentes conceptions du développement et l'aménagement rural.

Mots clé: Gallecs, ACTUR, INCASOL, région métropolitaine de Barcelona, Maire de Mollet del Vallès, couloirs naturels ou verts.

The Planning of the former ACTUR Zones in the Vallès county: the case of Gallecs. Bellaterra, February 24th-March 4th 2000

The spatial dynamics of Gallecs are contradictory in the context of the Barcelona metropolitan region for three different reasons: it is a strategic area within the network of protected nature parks open to the public; it is also a territory that binds together the different territorial features of the Vallès area; and it is a strategic area for residential and industrial functions. The Department of Geography of the Universitat Autònoma de Barcelona organised a series of lectures to discuss this situation which, in fact, demonstrates the different interpretations of regional planning and development.

Key words: Gallecs, ACTUR, INCASOL, Barcelona metropolitan area, Mollet del Vallès city council, green corridor.

133-136 **VENTURA PUJOLAR, Montserrat; PAVÓN GAMERO, David** (Universitat de Girona. Secció de Geografia); **SERRA, Pere** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Geografia)

Conferència internacional *The Future of the Mediterranean Rural Environment: Prospects for Sustainable Land Use and Management*. Menemen (Turquia), del 8 a l'11 de maig de 2000. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 133-136.

Entre el 8 i l'11 de maig de 2000 tingué lloc a Menemen (Turquia) una conferència internacional sobre el desenvolupament sostenible de les àrees rurals mediterrànies. La conferència va reunir experts de diverses disciplines per establir els problemes principals que afecten la Mediterrània i per debatre mesures concretes de gestió, evitant o minimitzant els efectes negatius dels canvis econòmics, polítics, tecnològics i mediambientals recents.

Paraules clau: desenvolupament sostenible, usos i gestió del sòl, Mediterrània.

Conférence Internationale *The Future of Mediterranean Rural Environment: Prospects for Sustainable Land Use and Management*. Menemen (Turquie), 8-11 Mai 2000

Entre le 8 et le 11 mai 2000, a eu lieu a Menemen (Turquie) une conférence internationale sur le développement durable des espaces ruraux méditerranéens. La conférence a réuni des experts de différentes disciplines pour définir les principaux problèmes qui affectent la Méditerranée et pour débater les actions concrètes d'aménagement. L'objectif était d'éviter ou de minimiser les effets négatifs des changements récents économiques, politiques, technologiques et environnementaux.

Mots clé: développement durable, usages et ménagement du sol, Méditerranée.

International Conference *The Future of the Mediterranean Rural Environment: Prospects for Sustainable Land Use and Management*. Menemen (Turkey), May 8th-11th 2000

An international conference on sustainable development in the Mediterranean rural environment took place in Menemen (Turkey) from 8th to 11th May 2000. The conference assembled experts from different disciplines to outline the main problems that affect the Mediterranean region and to debate management solutions, which would avoid or minimize the negative effects of recent economic, political, technological and environmental changes.

Key words: sustainable development, land use and management, Mediterranean region.

137-140 **HEVILLA, María Cristina** (Universitat de Barcelona. Departament d'Antropologia i Història Social)

Fronteras. V Congreso Internacional y Castellano-Leonés de Antropología Iberoamericana. Salamanca, del 8 al 11 de mayo de 2000. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 137-140.

Los días 8 a 11 de mayo de 2000 se celebró en la ciudad de Salamanca (España) el V Congreso Internacional y Castellano-Leonés de Antropología Iberoamericana, sobre fronteras. En el aula Unamuno del edificio histórico de la Universidad de Salamanca se presentaron las comunicaciones de investigadores provenientes de diferentes disciplinas académicas, tanto de Iberoamérica como de España y Portugal, que dieron cuenta de la diversidad de acercamientos teóricos a los distintos casos de estudio.

Palabras clave: fronteras materiales, fronteras simbólicas.

Frontières. V Congrès International et de Castilla-Leon d'Anthropologie Latino-américaines. Salamanca, 8 au 11 mai 2000

Du 8 au 11 mai 2000 a eu lieu à la ville de Salamanca (Espagne) le V Congrès International et de Castilla-Leon d'Anthropologie Latino-américaines, consacré aux frontières. Les communications, réalisées par des investigateurs provenant des disciplines académiques diverses, tant de l'Amérique Latine que de l'Espagne et

Portugal, ont présenté une bonne montre d'approches théoriques aux différents études de cas.

Mots clé: frontières matérielles, frontières symboliques.

Frontiers. 5th International and Castilia-Leon Conference on Latin-American Anthropology. Salamanca, May 8th-11th 2000

The 5th International and Castilia-Leon Conference on Latin-American Anthropology on frontiers was held in the city of Salamanca (Spain) from 8th to 11th May 2000. The contributions of Ibero-American, Spanish and Portuguese investigators from different academic disciplines were presented in the Unamuno lecture hall of the historical building of the University of Salamanca, thus demonstrating the diversity of theoretical approaches applied in case studies.

Key words: material frontier, symbolic frontier.

- 141-146 **LUNA GARCÍA, Antoni; RUFAT, Hélène; PÁRRAGA, Mercedes** (Universitat Pompeu Fabra. Departament d'Humanitats)
El projecte Eurogame. Eines noves per a l'ensenyament de la geografia de la nova Europa. *Documents d'Anàlisi Geogràfica*, 2000, núm. 37, p. 141-146.

Eurogame és un projecte d'investigació i desenvolupament finançat per la Unió Europea. El seu objectiu principal és el de dissenyar nous materials educatius amb format multimèdia per a l'ensenyament de la geografia de les regions d'Europa (nova Europa). Gràcies al seu consorci, format per universitats, editorials i empreses d'informàtica i de materials multimèdia, Eurogame pot oferir uns productes molt elaborats, amb una eficàcia provada.

Paraules clau: Europa, ensenyament, geografia.

Le projet Eurogame. Nouveaux instruments pour l'enseignement de la géographie de la nouvelle Europe

Eurogame est un projet de recherche et développement financé par l'Union Européenne. Son principal objectif est de créer de nouveaux matériels multimédia pour l'enseignement de la géographie des régions d'Europe (nouvelle Europe). Grâce à son consortium où se retrouvent aussi bien des universités, des maisons d'édition que des entreprises d'informatique et de matériel multimédia, Eurogame est à même d'offrir des produits élaborés, avec une efficacité éprouvée.

Mots clé: Europe, enseignement, géographie.

The Eurogame project. New tools to teach the geography of the new Europe

Eurogame is a research and development project funded by the European Union. Its main objective is the design of new multimedia educational materials to teach and learn about the geography of the new Europe. Designed by a consortium made up of universities, publishing companies and software and multimedia companies, Eurogame offers very sophisticated and highly effective products.

Key words: Europe, education, geography.

147-165 **Ressenyes**

Castro Nogueira, Luis. *La risa del espacio. El imaginario espacio-temporal en la cultura contemporánea: una reflexión sociológica* (Perla Zusman).

Boyle, Paul; Halfacree, Keith; Robinson, Vaughan. *Exploring contemporary migration* (Miguel Solana Solana).

García Canclini, Néstor. *La globalización imaginada* (Claudia Pedone; Alejandro Goldberg).

Laurie, Nina; Dwyer, Claire; Holloway, Sarah L.; Smith, Fiona M. *Geographies of new feminities* (Anna Ortiz Guitart).

Buttimer, Anne; Brunn, Stanley D.; Wardenga, Ute (eds.). *Text and Image. Social Construction of Regional Knowledge* (Perla Zusman).